

Läroarutbildningsnämnden
Samhällskunskap

Kursplan

Samhällsorienterande ämnen för grundlärare i årskurs 4-6

Kurskod:	LPGG30
Kursens benämning:	Samhällsorienterande ämnen för grundlärare i årskurs 4-6 <i>Social science for teaching in grades 4-6</i>
Högskolepoäng:	30
Utbildningsnivå:	Grundnivå
Successiv fördjupning:	Grundnivå, har mindre än 60 hp kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav (G1F)

Huvudområde:

Beslut om fastställande

Kursplanen är fastställd av Läroarutbildningsnämnden 2023-08-14 och gäller från vårterminen 2024 vid Karlstads universitet.

Behörighetskrav

Godkänd på Lärarens didaktiska verktyg, Skola som system och idé - grundlärare samt Lärarens pedagogiska förhållningssätt - grundlärare ska vara godkända. Motsvarandebedömning kan göras.

Lärandemål

Kursens syfte är att de studerande skall utveckla grundläggande yrkesmässig kompetens för att kunna undervisa i de samhällsorienterande (SO) ämnena, årskurserna 4-6. Detta innebär att de studerande skall tillgodogöra sig grundläggande ämnesteoriska och ämnesdidaktiska kunskaper i skolämnena historia, geografi, samhällskunskap och religionskunskap.

Delkurs 1: Ämnesteori och ämnesdidaktik i historia 6 hp

Efter avslutad delkurs skall studenten kunna:

1. redogöra för och diskutera historieämnets uppdrag, med särskilt fokus på relevant ämnesinnehåll, enligt gällande styrdokument,
2. kritiskt värdera historieämnets innehållsliga traditioner,
3. redogöra för och diskutera centrala historiedidaktiska perspektiv och begrepp,
4. redogöra för signifikanta historiska processer och utvecklingslinjer med relevans för det kommande undervisningsuppdraget samt
5. diskutera betingelser för skapande av historisk kunskap.

Delkurs 2: Ämnesteori och ämnesdidaktik i geografi 6 hp

Efter avslutad delkurs skall studenten kunna:

1. redogöra för och diskutera geografiämnets perspektiv och uppdrag, med särskilt fokus på relevant ämnesinnehåll, enligt gällande styrdokument,
2. redogöra för centrala naturgivna och människoskapade processer och verksamheter som format jorden och världen, och beskriva hur dessa samspelar för att forma landskap och livsmiljöer,
3. redogöra för centrala geografiska perspektiv på miljö- och utvecklingsfrågor, och reflektera kring relaterade spänningar och sammanhang för att främja en hållbar utveckling samt
4. tillämpa centrala didaktiska perspektiv och arbetssätt i geografi för att göra geografiska analyser av omvärlden.

Delkurs 3: Ämnesteori och ämnesdidaktik i samhällskunskap 6 hp

Efter avslutad delkurs skall studenten kunna:

1. diskutera individ och samhälle utifrån nutida samhällsfrågor och relaterat till centrala begrepp och teorier hämtade från samhällskunskapens vetenskapliga discipliner,
2. redogöra för och diskutera samhällskunskapsämnets uppdrag, med särskilt fokus på relevant ämnesinnehåll, enligt gällande styrdokument samt
3. reflektera över transformation av ämneskunskaper till undervisningsupplägg i samhällskunskap baserat på ämnesdidaktisk analys och värdering utifrån olika konkreta modeller

Delkurs 4: Ämnesteori och ämnesdidaktik i religionskunskap 6 hp

Efter avslutad delkurs skall studenten kunna:

1. redogöra för och diskutera religionskunskapsämnets uppdrag, med särskilt fokus på relevant ämnesinnehåll, enligt gällande styrdokument,
2. diskutera vad religion som fenomen kan vara med hjälp av några centrala religionsvetenskapliga begrepp,
3. diskutera centrala drag i kristendom, islam och judendom, t. ex. ritualer, levnadsregler och berättelser,
4. redogöra för centrala drag i hinduism och buddhism samt
5. redogöra för en livsfrågepedagogisk ansats i skolämnet.

Delkurs 5: Undervisning i SO-ämnena 6 hp

Efter avslutad delkurs skall studenten kunna:

1. reflektera över och tillämpa ämnesteoretiska och ämnesdidaktiska val med särskild tonvikt på urval och transformation kring ämnesövergripande undervisning i SO där också estetiska läroprocesser tillämpas samt
2. redogöra för innebörden av flerspråkighet samt sambandet mellan det ämnesspecifika språket och elevers kunskapsutveckling med beaktande av ett andraspråksperspektiv.

Innehåll

Delkurs 1: Ämnesteori och ämnesdidaktik i historia 6 hp

Grundläggande historiska problem och utvecklingslinjer med tonvikt mot det ämnesinnehåll

som är relevant för årskurserna 4-6 i grundskolan. Särskild vikt läggs vid utvecklandet av epokförståelse och diskussioner kring hur historisk kunskap skapas och används. Historiedidaktiska begrepp introduceras och kopplas till ett konkret ämnesinnehåll och undervisningssituation samt till gällande styrdokument.

Delkurs 2: Ämne-teori och ämnesdidaktik i geografi 6 hp

Grundläggande geografiska perspektiv, begrepp och problem behandlas med fokus mot relevant innehåll för årskurserna 4-6 och relaterade geografiedidaktiska frågeställningar. Särskild vikt läggs på att utveckla förståelse för centrala geografiska relationer mellan natur och samhälle betraktade i ett rumsligt perspektiv. Områden som fokuseras är natur- och kulturlandskap, naturresursanvändning, klimatförändringar samt perspektiv på hållbar utveckling. Vidare introduceras analoga och digitala geografiska verktyg och källor, samt arbetsformer som regionalgeografiska kartanalyser och fältstudier.

Delkurs 3: Ämne-teori och ämnesdidaktik i samhällskunskap 6 hp

I delkursen beskrivs och diskuteras individ-samhälle och samhällsfrågor utifrån samhällskunskapsämnet huvudsakliga discipliner - sociologi, nationalekonomi och statsvetenskap kopplat till omvärlden. Särskilt fokus riktas mot begrepp, teorier och perspektiv i syfte att underbygga förståelse av individ-samhälle och samhällsfrågor. Dessutom presenteras olika didaktiska modeller som prövas och värderas utifrån ämnesdidaktisk analys i relation till relevanta styrdokument.

Delkurs 4: Ämne-teori och ämnesdidaktik i religionskunskap 6 hp

Uppmärksamhet riktas mot religioners funktion som livstydande språk och hur religioner i religionskunskapsklassrummet kan utgöra en resurs för elevers utforskande av livsfrågor. Centrala religionsvetenskapliga begrepp introduceras och olika religiösa traditioner används som exempel att problematisera utifrån. Genomgående läggs ett didaktiskt perspektiv på det ämne-teoretiska innehållet samt knyts till relevanta styrdokument.

Delkurs 5: Undervisning i SO-ämnena 6 hp

I delkursen fokuseras urval och transformation i relation till undervisning i SO-ämnena genom arbete med och reflektion kring planering och mikroundervisning. Inom ramen för detta innehåll behandlas och problematiseras ämnesövergripande undervisning, estetiska läroprocesser, andraspråksperspektiv och interkulturalitet samt bedömning.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Se separat dokument.

Examination

Delkurs 1: Ämne-teori och ämnesdidaktik i historia 6 hp

Lärandemål 1-5 examineras genom individuell skriftlig inlämningsuppgift.

Delkurs 2: Ämne-teori och ämnesdidaktik i geografi 6 hp

Lärandemål 1-4 examineras genom individuell skriftlig inlämningsuppgift.

Delkurs 3: Ämne-teori och ämnesdidaktik i samhällskunskap 6 hp

Lärandemål 1 examineras genom individuell skriftlig inlämningsuppgift.

Lärandemål 2-3 examineras genom en fältstudie på skola med uppföljande seminarie.

Delkurs 4: Ämne-teori och ämnesdidaktik i religionskunskap 6 hp

Lärandemål 1-5 examineras genom dugga och individuell skriftlig inlämningsuppgift.

Delkurs 5: Undervisning i SO-ämnena 6 hp

Lärandemål 1-2 examineras genom individuell skriftlig inlämningsuppgift som seminariebehandlas.

Lärandemål 1 examineras även genom mikroundervisning.

Om studenten har ett beslut från Karlstads universitet om riktat pedagogiskt stöd på grund av dokumenterad funktionsnedsättning har examinator rätt att ge studenten en anpassad examination eller att låta studenten genomföra examinationen på ett alternativt sätt.

Betyg

Kursen bedöms med någon av betygsgraderna Väl godkänd (VG), Godkänd (G) eller Underkänd (U).

Kvalitetsuppföljning

Under och efter kursen sker en uppföljning av måluppfyllelse och förutsättningar för lärande i kursen. Dess främsta syfte är att bidra till förbättringar. Studenternas erfarenheter och synpunkter är ett av underlagen för granskningen, och inhämtas i enlighet med gällande regelverk. Studenterna informeras om resultaten och eventuella beslut om åtgärder.

Kursbevis

Kursbevis utfärdas på begäran.

Övrigt

Regler för utbildning på grundnivå och avancerad nivå vid Karlstads universitet reglerar studenters och anställdas skyldigheter och rättigheter.

Kursen ingår i grundlärarprogrammet årskurs 4-6.